

Виходять у Львові
по два дні (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліця
Чарнецкого ч. 12.

Листьма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
одреме жаданя і за вло-
женем оплати поштової.

Рекламації
квапечатані вілні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата
у Львові в агенції
дзевічків пасажа Гавс-
мана ч. 9 і в п. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ — 40
Поодиноке число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ — 90
Поодиноке число 6 с.

Австрійські глоси про російську кризу

Оригінальний концент, так оригінальний,
як і оригінальна російська конституція з за-
держанем самодержавія та російська революція
з жаданем републики!

Віденський кореспондент „Петербуржских
Ведомостей“ внаві на вельми оригінальну гадку,
не практиковану доси ще при ніяких перево-
ротах державних, і відніс ся з запитанєм до
визначних австрійських політиків, публицистів
і учених, як они дивлять ся на теперішні від-
носини в Росії та яких ціля іх думки треба
би ужити ередств против теперішної кризи в
російській державі. Огже згадана газета оголо-
сила вже відповіді таких мужів, як: бувшого
президента австрійського кабінету дра Кербер-
ра, віденського бурмістра дра Люгера, проф.
Едварда Зіса, проф. Ягіча, котрий єсть членом
петербуржської академії і був довший час
професором в Петербурзі, Вільгельма Зінгера,
проф. Шредера і проф. Бенедикта.

Др. Кербер дав лиш коротку сліду-
ючу відповідь: „Признаю ся, що я серед ин-
ших особистих відносин ледви чи опер би ся
Вашому запрошеню, бо то дійсно вельми ін-
тересно подумати над тим, як би уложити таку
конституцію, котра би по можности відповіда-

ла політичним, господарским і суспільним ви-
могам 20-го столітя, а котра би мала бути на-
дана державі, в котрій доси була наскрізь
автократична управа. На жаль веі мої зовніш-
ні обетавини і стан мого здоровля наказують
мені повну здержаливість, так що я не в силі
відповісти Вашому бажаню“

За то досить широко а місяцями не лиш
сміло, але дуже критично розписав ся проф.
Ягіч, котрого відповідь повинна би й в Росії
звернути на себе увагу, іменно же увагу тих
людей, що там тепер верховодять. Проф. Ягіч
пише:

Вельми поважаний Пане! Я міг би Вам
відповісти таки просто в російській мові, але
коли Ви ставите питанє по німецьки, то нехай
і відповідь буде німецька.

Я вже з початком сего року висказав
одному кореспондентови мое кріпке переконанє,
що російське правительство мало би в інсти-
туції земств певну точку опори і вихо-
ду, щоби вийти із загальної зацутаности по-
нятій. Іменно же, коли би правительство було
готове очистити заступництво земств з пізній-
шого куколю і завести его знов в тім виді,
в яким оно було в 1864 р. Замість того знаємо
веі і пригадуємо собі дуже добре, які трудно-
сти старало ся правительство робити веім на-
радам представителів земств. Що ті его зна-

ганя по найбільшій часті не удали ся, за то
треба подякувати мужній відвазі представите-
лів а не правительству. На жаль навіть
сам гр. Вітте, котрого ми за грани-
цею, як показує ся, нераз переці-
няли, не вступив в осуді значія
заступництва земств на відпові-
дну дорогу. Замість виступити яко кон-
ституційний президент міністрів — він же
яко такий мусів був почути ся, бо по 17 (30)
жовтня заняв був се становище — і піддати
ся ухвалам заступників земств і міст, старав
ся він понизити тоту інституцію, яка
вийшла з духа російского народу і яку під-
держувала симпатія всіх розважних елементів;
він собі єї легковажив, як то пока-
зала виразно его послідна від-
повідь.

Так стратило правительство тоту так
дуже потрібну звязь з репрезентацією народу,
яка в тій хвили вже була і додала від-
ваги крайнім елементам до очайдушної, ба бо-
жевільної роботи! Криваві сцени, які відбували
ся в Москві, хоч і як іх треба порікати, то
все-таки треба іх записати на рахунок тепе-
рішного правительства, котре поступало без
цляну. Бо й щож оно зробило, щоби позискати
довіре розважних, умірно-ліберальних людей
російської суспільности, котрі, як мені здає ся,

1)

Російські моряцкі новелі.

(З російского — К. Станюковича).

Вночи.

I.

На атлантийскім океані вже давно запа-
ла глубока ніч.

Зік звичайно в тропічних околицях ніч
настала нагле, майже без смерку. Она відди-
хала лагідним холодом, була чаруюча і зага-
дочна в своїй мовчавій принаді.

Серед таких ночий віддихає ся повною
грудию. Одушевлене наповнює душу мимохіть,
так що ледве то можна зрозуміти, цілим єст-
вом володіє торжественній настрій, аж доки
утомлені нерви не зломить сон.

Океан, старий морекій дідуган, поводи-
є ся тихо, немов би й его морив сон. Прихиль-
ний для моряків тут в тих околицях, хвилює
тихо, цілком тихо, без сліду гнву, колише ся
лінійно в сонних філях і оцолікує з тихим,
мирним блеском бічні сліни тримашиствця „Во-
робця“.

При лагіднім, сприяючій вітрі посуває ся
корабель при розпуцених вітрилах майже без
шуму, легко поколисуючись зі шкороетію єімох
вуалів на годину; за собою полишає цестру,
фосфоризуючу смугу. Ніє корабля розбиває во-
ду на мільони димантових капелів.

З гори темного, широкого, м'якого як ак-
саміт небозводу глядять в благодатній тишині,
куцаючи свої єрібні проміні в океані, поний

круг місяця, а безчисленні зьвізди блищать
привітливо. Деколи відорве ся яка „непослуш-
на“ або „винна“, як моряки називають спада-
ючі зьвізди і паде як золотий сніг в океан —
і знов сьвітить небо в торжественнім спокою.

На „Воробці“ тишина. Веі крім варті
лежать в глибокім сні.

Вартуючий офіцер, цілий в білій одежи,
з отвертим ковніром сорочки, ходить по коман-
дантскім містку сюди і туди. Не хоче опирати
ся о поруче містка, аби не заспати.

Він глядять на море перед себе, на ком-
пас, на вітрила і від часу до часу командує
півголосом, аби сьнячих на покладі моряків —
бо на долині за горячо — не розбудити.

— На право, гляди!

— Слухаю! — відзиває ся звичайна від-
повідь.

І знов тихо. Лиш хропіт сьнячых людей
ще чути. Вартуючий відділ моряків стоїть на
своім місці. Деякі з них дримають, оперши ся
о машти. Другі провадять час на балаканю,
одні розповідає казки. Але веі они говорять
тихо, майже шепотом, немов би бояли ся про-
гнати чар тої хорошої ночі.

II.

Годинник ударив чотири разів, то зна-
чить друга година. Вартові на переді корабля,
що гляділи перед себе, обернули ся, глядячи
за нетерпеливо дожидавою зміною, аби чим
скорше закурити.

— Гей, хто там на черзі? Зміна, висту-
пай! — сказав лінійно заспаний підфіцер і аби

прогнати сон, підійшов на перед корабля до сто-
ячої там бочки з водою, опер ся о неї, набив
свою коротку люльку тютюном і запалив єї до
огня, що тлів в мосьжній екринці.

В малім кружку дримаючих коло перед-
них армат хлопців кидали ся в очи особливо
два моряки. Один був великий, спальної будо-
ви, білявий, з рудими залічками. Другий ма-
лий, сухий, з маленьким вусиком. Оба були
молоді, білявий видавав ся старшим.

Они виступили наперед, прийшли до вар-
туючих і малий моряк запитав, позіхаючи і про-
стягаючись:

— Що, братя, богато бачили?

— Для нас досить! Дивить ся ви тепер
а ми пійдемо курити. Страшенно хоче ся ку-
рити! — сказав один з вартових.

Они зійшли з своїх становищ, а на іх
місце єіли нові вартові, котрих обовязком було
сейчас кричати, коли би побачили сьвітло яко-
го корабля, або хоч би сам корабель з далека,
бо дуже часто лучає ся, що купецкі кораблі
з недбалости не сьвітять сигналових ліхтарень.

Кілька хвил єнділи оба моряки в глибо-
кім мовчаню.

Великий білявий глядів немов дуже ува-
жно з сумно задуманим лицем на блищачий,
тихо філюючий океан, що губив ся далеко в
темноті овиду і над котрим сьвітлили зьвізди,
немов би з моря виринули.

Малий моряк глядів то на право то на
ліво, але вскорі опустил голову і почав дримати.
Вітер, що его обвівав, наводив на него
чим раз більший сон. Перед корабля гойдав
ся як коліска.

творять переважну більшість? Нічо, нічогосьенько, ба, якраз робило противно, от приміром накинulo ся на ліберальну прасу дня 2 (15) грудня.

Ні, я знаю, що то легше складати вину на когось, докоряти комусь гріхами, як давати добру раду. Я мусів би то навіть назвати зухвалостію, зарозуміlostію, як би я собі гадав, що хтось буде слухати моєї ради. А всежтаки, яко тихий слідитель подій, яко чоловік науки, котрий на своїм становищі російського академіка очікує з надією відродження Росії, скажу Вам, що після моєї думки має правительство вже тепер до розпорядимости вельякі средства, щоби досягнути якесь успокоєне умів. Напримір могло би вже тепер рішення монарха, що він хоче бути від тепер конституційним володітелем, зискати багато на силі, коли би отім повідомлено європейські двори. Повідомлення правительства, замість появляти ся безіменно в „Правительственнім Вестніку“, могли би вже тепер дати зверхній успокоюючий знак підписом дотичного міністра, або коли они виходять від царя, контрастипатурою президента міністрів, що від 17 жовтня настали інші основи. Засідання конгресу земств і заступників міст могли вже тепер, закям ще збере ся парламент вийшовший з виборів, давати правительству дуже хосенні вказівки, котрі яко провізоричні постанови мали би може більше моральної сили і поваги, як анонімні повідомлення в „Правительственнім Вестніку“.

Я не знаю ще докладно нових розширених постанов права виборчого, але я остерігав би перед пересадом з загальним, рівним, безпосередним і тайним правом виборчим. Таке жадане, теоретично дуже красиве, виглядає для мене як незрілий овоч, що може жолудок поцесувати. В цілім руху, який тепер настає в Росії, може безсторонній слідитель добачити багато набраного із вельяких книжок, але не з докладного пізнання дійсного життя, багато теоретичного, утопійного. До того зачисляю одушевлене деяких кругів для республіки, в котру вірити в Росії

треба хіба зачислити до самодуретв ідеаліста, не знаючого життя російського народу.

Що не можу дати на поодинокі ваші питання ніякої відповіді, се річ ясна. А хтож може Вам сказати, що принесе „Государственная Дума?“ Що хтось одушевляє ся конституційними зборами, коли під тим думати альтернативу: монархія або республіка, се зачисляю до повисших теоретичних самодуретв. Але то мені здає ся, що Государственная Дума буде мусіла поговорити щось і щось постановити о тих основах, які мають запанувати в конституційній монархії. Свобідний розвій політичного життя буде мусів після мого найглибшого переконання викликати напруження спочиваючої в російській народі величезної сили, він подасть значний товчок для піднесення духового і матеріяльного добра Росії. Я маю надію, що то причинить ся до загального піднесення добробиту.

Вісти політичні.

Справа реформи виборчої. — До ситуації на Угорщині. — Вибір президента республіки французької. — Подя в Росії.

Вчера перед полуднем відбула ся у президента палати панів кн. Віндінґреца конференція делегатів палати панів, вибраних езекутивним комітетом трох партій палати. Правиця виделегувала: ґр. Фр. Туна, ґр. Фидр. Шенборна, ґр. Льва Пінівського, ґр. Букоа і Латура; — з партії конституційної: кн. Аверсепґа, Шленера, ґр. Туна-Сальма, бар. Хлюмецького; — з середньої партії: кн. Шенбургґа, бар. Чедіка і ґр. Мерена. Делегати радили під проводом кн. Віндінґреца а по полудни відбула ся конференція з президентом міністрів бар. Гавчом, щоби вислухати его заяви о намірах правительства що до реформи палати панів.

О скілько правда, не знати, але мадярські газети подають чутку, що сими днями мають

знов розпочати ся у Цісаря авдієнції і проводирів мадярської коаліції. Бар. Феєрварі був вчера на авдієнції у Цісаря, котра тревала цілої нівтора години. З Відня доносять, що предметом вчерашнього звіту бар. Феєрваріґо не була зовсім ніяка справа стояча на першій пляні політичної ситуації, бо та ситуація на Угорщині не змінилась. Але Pestі Hirlap доносить, що барон Феєрварі має предложити Монареї потребу покликання на авдієнцію слідуючих політиків мадярських: Кошута, Андрашого, Баяффіґо, Тішу, Николая Томанича, Алекс. Зічіґо і Стефана Раковського.

Президентом французької палати послів вибраний Фалієр. Вчера в полудне в палаті у Верзалю були вже о 12 год. всі галерії битком набиті. Точно о 1 год. отворив президент сенату Фалієр заєдане серед грімких оплесків лівниці і центра, підчас коли на правиці настав великий неспокій. Фалієр відчитав декрет екликуючий Збори Народні в цілі вибору президента республіки, а безпосередно потім розпочало ся голосованє. Президент палати послів Думе голосував серед оплесків правиці і частин центра. Голосованє скінчило ся о годині нів до четвертої а скрутинія показала слідуючий вислід: Голосувало 850, абсолютна більшість 426. Президентом республіки вибраний Фалієр, котрий одержав 449 голосів. На Дума віддано 371, 20 було розбитих а 1 порожня. По оголошеню вислуду сенатори і послы підняли грімкий оклик: „Най живі Фалієр! Най живі республіка!“ Фалієр вибраний на 7 лїт і розіччно своє урядованє аж 18 лютого, бо так постановляє право, котре каже, що мандат давнього президента кінчить ся аж в місяць по виборі нового. Так має тепер французька республіка по правді двох президентів. Коли би тепер министерство подало ся до дямісії, то нове министерство міг би покликати лиш дотеперішний президент Любет. Опозиція французька, монархісти і клерикали суть дуже невдоволені з сего вибору.

З Петербурга доносять, що рапорт бюджетовий міністра Шіпова зробив дуже пригнобляюче вражіє. Війна з Японією коштувала 2 мільярди рублів або 5.000 мільонів корон, а кошти війни треба буде покривати ще сего і слідуючого року. Правит льство бере на покритє дефіциту в рахунок будучі операції фінансові за границею, котрих вислід ще певний. Характеристичне єсть то, що рапорт міністра і предкладаний бюджет зовсім не числять ся з тим, що буде скликаний якийсь парламент і що предгавителі народу схотять може зробити якусь зміну в бюджеті.

Один з домів банкових в Москві одержав з Ішуши (на Кавказі) слідуючу вельми характеристичну телеґраму: В тяжких хвилях, коли місто ціле в облозі, а люди голодують, коли довкола смерть а ніхто не певний, що завтра буде, звертаємо ся до вас, земляки і просимо, щоби ви дали знати правительству о нашім положеню та допомогли нам в нашім горю. Підписано: Предсідатель виборчої комісії Шахназаров.

НОВИНИ.

Львів, дня 18-го січня 1906

— Іматрикуляція тих студентів університету львівського, котрі не явили ся до торжественної іматрикуляції в грудні, відбуде ся в четвер, дня 25-го с. м. о годині 11-ій перед полуднем.

Сусід штовхнув малого моряка в бік. Наляканий зірвав ся він і спитав:

— Чи видко що, Макаров?

— Нічого не видко, але гляди, Дуткин, аби дядько не почислив тобі зубів... Він хитрий, підповзне, ані не оглянеш ся!

— Але я спячий, спячий, Боже милосердний! — воркнув Дуткин і витягнув ся. — Вітер, знаєш, так успиляє. — І оглядаючи ся, додав: — Ах, як тут тепло в тих краях! В Кронштадті свище тепер вітер і тиснуть морози, а тут правдивий рай! Іде ся як у Бога за дверми... Не треба й дивити ся на вітрила... Ніякої небезпечности!.. Хорошо! — сказав заспаний Дуткин.

Задумане, мовчаливе лице Макарова не вказувало, аби він поділяв одушевлене приятеля для морської їзди — навіть тут в тропічних околицях — і видавало ся, немов би Кронштадт подобав ся ему о много більше. Але він не висказував своєї думки, лиш сказав зітхаючи:

— Певно, тут морякови легше, але не багато таких сторін у Господа Бога. Моряки, що перше їздили „довкола сьвіта“, оповідають, що таких сторін дуже мало.

— Так, мало... тото бо й є... Тут, гляди на океан, який він тихий і привітливий... немов би хотів до себе приманити.

В тій хвили недалеко корабля почув ся плюскіт. При сьвітлі місяця показало ся величезне, темне пятно на воді, а векорі потім триснула в гору струя води.

— Кит.

— Ага, він!... Бавить ся злодій. І які звірі тут в тих морях!... Вчера бачили ми людоїда...

— Ого, кого той вхопить!... — замітив і грохи очунавши від сну, поглянув в егорону, де показав ся кит.

— Вже его нема — сказав вікінци. — Той уміє плисти!

— Так, брате, таких околиць не багато — почав Макаров на ново, немов би хотів конче розворушити сонного Дуткина, що звичайно разом з ним держив варту і з котрим він заключив дружбу, хоч доси не був супротив него ніколи незвичайно щирий. — Коли мине тоти околиці, зачне ся для нас знов робота... Очевидно для нас простих моряків... Все що будемо бачити: Бурі і ті індійські „оркани“. Еґорич каже, що нема нічого страшнішого на мори.

— Ох!

— Так, так! Знаєш, як ми виїхавши з Бресту, молили ся!

— Очевидно знаю, але тоді була порядна буря.

— Ну, а та буря була нічим против індійського „оркану“.

— Що ти кажеш!

— Еґорич оповідав, що тоді море кищить мов вода в кітлі, а вітер свище безастанно з усіх сторін... Головна річ — каже — аби вітер не вхопив корабля... На те мусить командант уважати і дивити ся як кит, аби вітер не вхопив его в середину.

— А як напримір вхопить?

— Тоді все скінчене, смерть для всіх! — сказав Макаров твердо.

Легко зворушавий Дуткин аж підскочив в гору.

(Дальше буде).

Ц. к. уприв, га лицкий акційний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Чернівцях, Тернополі. — Експозитури: в Станиславові,
Підволочисках, Новоселиці.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартісні папери і монети по найдоклад-
нійшій денвній курсі, не числячи ніякої провізії.

Біржеві замовлення

виконує ся під найприступнійшими услівями і
уділяє ся всяких інформацій що-до певної і
користної

льокації капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує
ся без потручення провізії і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

чисел льосів і інших паперів підлягаю-
чих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ

ЛЬОСІВ

перед стратою з причини ви-
льосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує
задатки на біжучий рахунок,
бере до перехованя цінні па-
пери і уділяє на них за-
датки.

Надто заведено на взір заграничних інституцій так звані

Сховкові депозити

(Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі сховок до виключного
ужитку і під власним ключем, де безпечно а дискретно може переховати своє майно або важні документи.
В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядження.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділі.